

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ ТА МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ У АКТИВНОМУ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ У ВНЗІ.

Традиційні методи навчання у вищому навчальному закладі (ВНЗ) зорієнтовані на інтелектуальний, а не поведінковий компонент діяльності, вони формують у майбутніх фахівців переважно формальні знання. Ми ставимо за мету навчити оптимально застосовувати отримані знання у взаємодії з оточуючими людьми.

Існують різні за своєю ефективністю способи подачі матеріалу:

- лекція;
- читання;
- аудіовізуальні засоби;
- наочні посібники;
- групове обговорювання;
- навчання практикою дії;
- виконання функції дослідника.

Різноманітність таких методів дозволяє працювати у різних режимах: «викладач – студент», «викладач – група», «студент – студент», «студент – група». Деякі методи найбільш корисні для студентів у поєднанні з іншими способами навчання, наприклад читання, аудіовізуальні засоби та наочні посібники слід поєднувати з подальшим обговоренням у усному та/або письмовому мовленні [2].

Отже, найрезультативнішими є методи активного пізнання. Тому далі мова буде йти про «активне навчання», яке передбачає використання саме інтерактивних методів, ціль яких – зміна та покращення моделей поведінки учасників процесу.

Інтерактивні методи поділяються на рольові ігри, ділові ігри, інтерактивні ігри, симуляцію, роботу у групах [1]. Ці методи мають багато спільного, але між ними є і суттєва різниця.

Рольова гра – це креативна реалізація ролі у найбільш реалістичному плані.

Ділова гра формує професійні навички на основі досвіду та особистісних якостей. Так майбутньому інженеру у сфері автоматизованих систем управління можна запропонувати технічну модернізацію цеху або

удосконалити графік його роботи, а банківському працівнику – проконсультувати «клієнта» про відсотки на його рахунку.

Групова робота дозволяє вирішити проблему групою, скласти план дій, розподілити ланки роботи та відповідальність.

Симуляція націлена на вирішення проблеми. Під симуляцією можна розуміти такий метод навчання, у якому моделюються конкретні життєві ситуації. Їх розв'язка залежить від поведінки учасників процесу взаємодії. Симуляція схожа на рольову гру, але в ній немає чітких ролей, а є початкові умови для подальшого ходу гри. Ціль симуляції – передача інформації, виявлення недоліків у знаннях.

Інтерактивна гра – це аналіз, активізація особистісних здібностей, навчання на власному досвіді. У ній немає розділення на ролі, важлива умова – участь кожного у грі.

Значно полегшати процес запровадження вище зазначених методів у навчанні можуть мобільні технології в якості навчальних засобів.

Сьогодні існує кілька видів мобільних технологій: бездротові ноутбуки, портативні MP3 плеєри, персональні цифрові помічники (PDA), кишенькові персональні комп'ютери (КПК), електронні книги, планшети, мобільні телефони. З'явилась можливість за допомогою мобільних засобів (МЗ) створити багатше навчальне середовище для студентів. Загальновизнані переваги використання МЗ у навчальній діяльності студентів – це місце й час, а головними технічними характеристиками є:

- розмір;
- вага;
- дизайн клавіатури;
- екран;
- аудіо функції;
- об'єм пам'яті;
- пошукові потужності;
- швидкість процесора;
- частота збоїв у роботі [2].

В залежності від співвідношення «треба» у числівнику та «маю» у знаменнику ці характеристики можна віднести або до недоліків, або до переваг.

Однак, використання МЗ має негативні сторони, головна з них – це висока ціна доступу до Інтернету. Не слід нехтувати навичками учня щодо користування МЗ з ціллю навчання і пам'ятати про психологічні бар'єри як першочергові.

Дуже цікавим є питання видів та форм роботи з залучанням МЗ. МЗ використовуються для пошуку у всесвітній мережі Інтернет, для збільшення словникового запасу у вивченні іноземних мов, для надсилання міні-уроків з метою засвоєння лексики, виконання вправ, що базуються на аудіо - та відео матеріалі аудиторної роботи. МЗ незамінні при самостійному та дистанційному навчанні.

Отже, ми розглянули проблему використання МЗ як навчальних з точки зору сучасної вітчизняної та зарубіжної методики викладання іноземних мов й висвітлили питання:

- доступних видів;
- переваг та недоліків;
- технічних характеристик;
- психологічних факторів використання;
- видів та форм роботи, що може бути організованою за допомогою МЗ.

Щоб з'ясувати ситуацію щодо використання МЗ з навчальною метою студентами ХНТУ було проведено анкетування серед студентів 1 – 5 курсів факультету кібернетики. У цілому було опитано понад сто студентів. Питання анкети відображали розглянуті вище аспекти впровадження МЗ.

Було зроблено аналіз результатів анкетування, який дозволяє стверджувати, що:

1. Перше місце серед мобільних засобів по використанню займає мобільний телефон.

2. У підготовці до занять з іноземної мови наші студенти частіше використовують саме МЗ у порівнянні з традиційними у відношенні 60% до 40%. Це є головною причиною, що цей відсоток співпадає з відсотком студентів, бажаючих використати ці засоби на іспитах. Більшість позитивних відповідей на це запитання були дані студентами молодших курсів, що, вірогідно, може свідчити про те, що вони в більшій мірі звикли працювати з МЗ та ще не знайомі з «категоричністю» викладачів на користь традиційних засобів.

3. Головними формами та видами робіт, що студенти виконують за допомогою МЗ – це:

- переклад текстів, слів, окремих речень;
- пошук інформації;
- копіювання;
- вправи на заповнення пропусків;
- перевірка на дотримання орфографічних та орфоепічних норм;
- підготовка презентацій та доповідей, проектів;
- прослуховування аудіо матеріалів.

4. Студенти визначають головними перевагами використання МЗ:

- економію часу;
- доступність;
- компактність (портативність);
- можливість вибору об'єму інформації;
- багатозадачність.
- функціональність, звуковий фон.

6. До недоліків студенти віднесли:

- неадекватність машинного перекладу;
- обмеження розумових зусиль;
- відсутність виходу в Інтернет, до мережі Wi-Fi та його вартість;
- похибки у виконанні завдань;
- розмір;
- негативний вплив на зір;
- ціна;
- залежність від зарядного пристрою;
- спокуса скористатися іншими функціями водночас (розпорошування уваги).

Слід зазначити, що політика викладача стосовно тих, хто не має і не користується мобільними засобами має бути лояльною та демократичною.

Мобільні засоби сьогодні ще не є поширеними. Завдання викладача – заохочувати студентів використовувати МЗ з навчальною метою, адаптувати навчальні матеріали до наявних у користуванні студентами засобів мобільного спілкування.

Література:

1. Кирилюк Л.Г. Активное обучение: инструментарий и методы / Л.Г. Кирилюк, В.В. Величко // Практична психологія та соціальна робота. – 2005. – № 12. – С.30.
2. Осадча О. В. Активне навчання іноземній мові у ВНЗі. / О.В.Осадча // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Дніпропетровськ, – 2012. – Том 2. С.5-7.
3. Палка О.В. Мобільний телефон як навчальний засіб на заняттях з іноземних мов. / О.В.Палка // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Дніпропетровськ, – 2012. – Том 2. С.7-10.